

Keeleteadmised: prantsuse keel

Keelepädevus põhineb keeleteadmistel.

- Keeleteadmiste tabel näitab, millisel kooliastmel mingit keeleteadmist õpetama hakatakse, mitte selle omandamist. Keeleteadmiste tabel ei kajasta keelepädevuse kujunemist.
- Keeleteadmisi tuleb vaadelda ühtsete keeleoskustasemetega kontekstis, lähtudes sellest, milliseid grammatika komponente mingil tasemel kirjeldatud keeletoiminguteks võiks vaja minna.
- Keelestruktuurid on esitatud kooliastmeti ja need on seotud sellel kooliastmel saavutatava keeleoskustasemega, seega tuleb neid käsitleda koos osaoskuste tabeli ning kooliastmete õpitulemustega osaoskustes.

NB! Kaldkirjas olevad näited ei ole ammendav loetelu

	A-keel: I kooliaste B-keel: II kooliaste	A-keel: II kooliaste B-keel: III kooliaste	A –keel: III kooliaste Gümnaasium : B1-keeleoskustasemel võõrkeel	Gümnaasium : B2-keeleoskustasemel võõrkeel
LAUSEÕPETUS	Lihtlause; eitav lause: <i>ne ... pas, n' ... pas;</i> küsilause õpitud konstruktsioonidena: <i>Est-ce que ...?</i> <i>Qu'est-ce que ...?</i> <i>Combien ...? Comment ...?</i> <i>Où... ? Quel(le)(s) ...?</i> Lihtlausete ühendamine sidesõnadega <i>et</i> ja <i>mais</i> . Liesoon, elisioon.	Liht- ja liitlause; eitav lause: <i>ne ... plus, jamais, rien, personne, ni ... ni;</i> lihtsamad sidesõnad: <i>parce que, car, quand.</i> Intonatsioon-, lühi-, pika ning eitava küsimuse moodustamine ning sellele vastamine; küsisõna <i>quel</i> vormid ja kasutamine.	Liitlause konstruktsioonid ja loogiliste seoste väljendamine side-, määr- ja eessõnade abil: <u>põhjus</u> : <i>grâce à, comme, puisque;</i> <u>tagajärg</u> : <i>alors, donc, c'est pourquoi, si... que, tellement ... que, tant (de) ... que;</i> <u>eesmärk</u> : <i>pour, pour que, afin de, afin que;</i> <u>vastandamine</u> : <i>alors que, par contre, au lieu de, pourtant, bien que, malgré, même si;</i> ajalused: aegade ja kõneviiside kasutamine eelnevuse, samaaegsuse ja järgnevuse märkimisel : <i>avant que, après que, pendant que;</i> tingimuslused: <i>si + futur simple, si + imparfait;</i> lauseosade rõhutamine: <i>c'est ... qui, c'est ... que);</i> otse- ja kaudsihitis; kaudne kõne olevikus.	Eitav lause, topelteilus: <i>ne ... que, ne ... plus personne, ne ...pas encore;</i> tingimuslused: <i>si + imparfait, si + plus que parfait;</i> kaudne kõne olevikus ja minevikus.

<p>TEGUSÕNA</p>	<p>Reeglipärased ja ebareeglipärased tegusõnad; kindla kõneviisi olevik <i>présent</i>: reeglipärased ja kõige sagedamini kasutatavad ebareeglipärased tegusõnad <i>avoir, être, aller, faire</i>.</p>	<p>Enam kasutatavad ebareeglipärased tegusõnad; enesekohased tegusõnad; kindla kõneviisi aegade <i>présent, passé composé, imparfait, futur simple, futur proche ja passé immédiat</i> moodustamine; tegusõna umbisikulised vormid: <i>il fait, il faut, il est</i>. Käskiv kõneviis: <i>Entre! Ne sortez pas! Sois poli! N'ayez pas peur!</i></p>	<p>Kindla kõneviisi aegade <i>présent, passé composé, imparfait, futur simple, futur proche, passé immédiat, plus-que-parfait, futur dans le passé</i> moodustamine ja kasutamine; tingiva kõneviisi aja <i>conditionnel présent'i</i> moodustamine ja kasutamine; tegusõna passiivne vorm; gerundiiv ehk des-vormi <i>gérondif</i>; levinumate verbide subjunktiivi aja <i>subjonctif présent'i</i> moodustamine ja selle kasutamine õpitud väljendites; käskiv kõneviis koos asesõnadega: <i>Donne-le-lui!</i>; aegade ühildumise põhireegel.</p>	<p>Kindla kõneviisi aegade <i>passé antérieur ja futur antérieur</i> moodustamine ja kasutamine, <i>passé simple</i> äratundmistasemel; tingiva kõneviisi aegade <i>conditionnel présent ja conditionnel passé</i> moodustamine ja kasutamine; subjunktiivi aegade <i>subjonctif présent'i ja subjonctif passé</i> moodustamine ja nende kasutamine erinevat tüüpi lausetes; aegade ja kõneviiside kasutamine; mineviku aegade kasutamine: <i>passé composé ja imparfait'</i> kasutamine, aegade ühildumine, mineviku kesksõna ühildumine, tegusõnade ühildumine sihitisega.</p>
<p>NIMISÕNA</p>	<p>Meessoost ja naissoost nimisõnad; nimisõna soo määramine artikli ja muude determinantide järgi: <i>un crayon – une table, ce crayon – cette table, mon crayon – ma table</i>. Mitmuse moodustamise põhireeglid: <i>une tasse – des tasses, un tableau – des tableaux</i>.</p>	<p>Nimisõna soo määramine sõna lõpu järgi: <i>-ien, -ment, -age = meessoost, -ienne, -elle, -ette, -tion = naissoost</i>. Naissoo (ametid, rahvused) moodustamine: <i>un boulanger – une boulangère, Estonien – Estonienne</i>. Ebareeglipärase mitmuse moodustamine: <i>un journal – des journaux</i>.</p>	<p>Vastandsõnade moodustamine nimisõnast eesliidete abil <i>im-, in-, ir-, dé-</i>: <i>la mortalité – l'immortalité, la construction – la déconstruction</i>; nimisõna moodustamine omadus- või tegusõnast: <i>beau – la beauté, commencer – le commencement, enseigner – l'enseignement</i>; uute nimisõnade moodustamine ees- ja järelliidete abil: <i>le boulanger – la boulangerie, la plume – le plumage, la vision – la prévision</i>.</p>	<p>Liitsõnad, liitsõnade mitmus: <i>un grand-père – des grands-pères, un casse-noisette – des casse – noisettes</i>; sõnamoodustus kõnekeeles (verlan, sõnade lühendamine): <i>une meuf (femme), un prof (professeur), un intello (intellectuel)</i>; lühendid ja neist tuletatud nimisõnad: <i>le T.G.V., une H.L.M., le S.M.I.C. – le smicard</i>.</p>
<p>ARTIKLID</p>	<p>Määravad artiklid: <i>le, la, l', les</i>; umbmäärased artiklid: <i>un, une, des</i>. Määrava ja umbmäärase artikli näitepõhine</p>	<p>Määravad, umbmäärased ja partitiivsed artiklid, nende kasutamise tüüpjuhtumid: <i>Voici une tarte aux fraises. J'adore les prunes! Tu prends de la limonade ou du</i></p>	<p>Artiklite kasutamine: terviku ja osa märkimine artikliga, määratletuse ja määramatuse, üksiku ja üldise märkimine artikli abil nimisõna tüübi järgi (loendamatud ja loendatavad, abstraktsed ja konkreetset sõnad):</p>	<p>Artikli ja teiste determinantide süsteem prantsuse keeles; <i>Le courage est une qualité morale. J'admire le courage de Marie. Il a montré un grand courage. Il faut du courage pour faire ce travail.</i></p>

	<p>kasutamine: <i>C'est un sac. C'est le sac de Marie.</i> <i>Sur la table il y a un livre, une trousse et des papiers.</i> <i>J'aime le lait.</i></p>	<p><i>thé?</i> Artiklite elideerunud ja kontraheerunud vormid: <i>Je bois de l'eau.</i> <i>Il va au lycée.</i></p>	<p><i>L'homme est mortel. L'eau bout à 100 degrés. Le courage est une qualité morale.</i> <i>Il y a un livre sur la table. Il y a de l'eau dans la cave. Il faut du courage pour faire ce travail;</i> artikli ärajätmise ja asendamine vormiga de : <i>Je prends une tasse de thé.</i> <i>Je ne mange pas de viande.</i></p>	<p><i>Il boit du café. Il prend un café.</i></p>
OMADUSSÕNA	<p>Ühildumine nimisõnaga soos ja arvus: <i>C'est un sac vert</i> <i>Ce sont des sacs verts.</i> <i>C'est une pomme verte.</i> <i>Ce sont des pommes vertes.</i> Omadussõna näitepõhine kasutamine. Erandlikud värvust märkivad muutumatud omadussõnad: <i>marron, orange, lilas.</i></p>	<p>Naissoo ja mitmuse moodustamine: <i>jeune(s) – jeune(s), noir(s) – noire(s), gros – grosse(s).</i> Erandlikud naissoo ja mitmuse vormid: <i>blanc – blanche. général - généraux.</i> Koht lauses sh erandlikult nimisõna ees paiknevad omadussõnad ja nende vormid: <i>Mon grand sac vert. Un bel homme; beau, bel, belle.</i> Omadussõna reeglipärased võrdlusastmed: <i>Mon chien est plus grand que ton chien. Le chien de Jean est le plus grand.</i></p>	<p>Erandlike omadussõnade võrdlusastmed: <i>bon – meilleur – le meilleur;</i> muutumatud omadussõnad: <i>Une robe marron.</i> <i>Elles ont des jupes vert-clair;</i> tegusõnast tuletatud omadussõna <i>adjectif verbal</i>. <i>Elle mène une vie fatigante.</i></p>	<p>Koht lauses ja tähenduse muutumine asukoha järgi: <i>Avec mes propres mains propres;</i> umbmäärased omadussõnad <i>adjectif indéfini</i> ja nende kasutamine: <i>quelques, certains, plusieurs,</i> <i>Il reste quelques feuilles sur les arbres.</i></p>
ASESÕNA	<p>Isikulised asesõnad: <i>je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles.</i> Omastavad asesõnad ainsuses: <i>mon, ma, mes, ton, ta, tes, son, sa, ses.</i> Rõhulised asesõnad: <i>moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles.</i> Umbisikuline asesõna <i>on</i>.</p>	<p>Omastavad asesõnad : <i>notre, nos, votre, vos, leur, leurs;</i> näitavad asesõnad : <i>ce, cet, cette, ces;</i> küsivad asesõnad; siduvad asesõnad : <i>qui, que, où;</i> umbisikulised asesõnad väljendites : <i>il y a, il pleut, il est 3h24;</i> näitavad asesõnad:</p>	<p>Omastavad asesõnad: le mien, la mienne, les miens, les miennes, le tien; otsesihitise <i>COD</i> ja kaudsuhitise <i>COI</i> funktsioonis isikulised asesõnad ning nende asukoht lauses; <i>COD: me, te, le, la, l', nous, vous, les;</i> <i>COI: me, te, lui, nous, vous, leur, en, y;</i> siduvad asesõnad : <i>dont, lequél, laquelle, duquél, auquél.</i></p>	<p>Neutraalsed asesõnad : <i>ce, cela, ça, il, en, y;</i> umbmäärased asesõnad; enesekohane asesõna: <i>soi;</i> topeltasõnad lauses: <i>Tu me l'as donné(e).</i> <i>Dis-le-lui!</i> <i>Ne le lui dis pas!</i></p>

		<i>celui-ci, celle-là;</i>		
EESSÕNA	Levinumate eessõnade kasutamine määruste moodustamisel: <i>avec, sans, sous, sur.</i>	eessõnad kohamäärustes: <i>à, de, en, pour, par, chez</i> ; eessõnad ajamäärustes: <i>avant, après, il y a, dans.</i>	Loogilisi seoseid (põhjus, vastandus, eesmärk) väljendavad eessõnad: <i>pour, grâce à, malgré;</i> eessõnad à ja de levinumate tegusõnade konstruktsioonides infinitiivide ja nimisõnaliste sihtistega : <i>commencer à, avoir besoin de, parler de.</i>	Kindlat eessõna nõudvad tegusõnad, erinevused eessõnade kasutuses tegusõna sihitise tüübi järgi. (vt tegusõna lahter).
ARVSÕNA	Põhiarvud 1–20.	Põhiarvud ja järgarvud; arvsõna kasutamine nt kuupäev, kellaeg, isikunimed: <i>le 12 mars, le 1er mai, à 10h10, Henri Quatre.</i>	Arvsõnade õigekiri: <i>quatre-vingts, quatre-vingt-un, trois cents, trois cent neuf deux mille.</i>	
MÄÄRSÕNA	Levinumad määrsõnad käibeväljendites: <i>bien, mal Ça va très bien.</i>	Kohamäärused: <i>à gauche de, en face de, entre, devant</i> ; hulgamäärused : <i>un peu, beaucoup, assez, trop</i> ; ajamäärused : <i>avant, après, il y a, dans</i> ; küsivad määrsõnad: <i>pourquoi, comment, quand</i> ; määrsõna reeglipärased võrdlusastmed.	Määrsõnade moodustamine omadussõnast: <i>fort – forte – fortement</i> ajamäärused : <i>depuis, pendant, longtemps</i> ; erandlike määrsõnadesõnade võrdlusastmed: <i>bien – mieux – le mieux.</i>	Määrsõnakoht lauses; määrsõna <i>tout</i> vormid ja kasutamine.